

בטוח מותנה - Contingency Insurance

כללי ה-Incoterms הכוללים אחד עשר מונחים, דנים בין השאר בחובה של הצדדים לחוזה המכר (המוכר והקונה) לבטוח את הטובין. למעשה, מבין כל המונחים רק בשני מונחים - CIF ו-CIP חלה על המוכר החובה לבטוח את הטובין. בשאר המונחים לא מוזכרת שום חובה, אם על הקונה ואם על המוכר לעשות בטוח ובסעיפים המתייחסים לחובות הקונה והמוכר בנוגע לביטוח (סעיפים A5 ו-B5 של ה-Incoterms) רשום במפורש תחת הכותרת "contract of insurance" על הקונה והן על המוכר לא חלה כל חובת בטוח - "no obligation". מכאן שיצואן המוכר טובין תחת מונח שאינו מחייב בטוח מצידו - כמו EXW, FCA או CPT מסיים את התחייבויות בעסקה מבחינת הוצאות וסיכונים כאשר העמיד את הטובין לרשות הקונה בהתאם לכללי ה-Incoterms. במקרים כאלה, כאשר התשלום עבור הטובין אינו מכוסה באשראי דוקומנטרי או כאשר אין תמורת הטובין משולמת מראש, קיים אצל המוכר חשש שהקונה לא ירכוש ביטוח או ירכוש ביטוח אשר אינו מתאים או בעל כיסוי שאינו מספק. כתוצאה מכך שלקונה לא יהיה למעשה ביטוח, ייתכן מצב בו הוא יסרב או לא יוכל לשלם למוכר את תמורת הטובין. במקרה כזה יכול המוכר להגן על עצמו באמצעות פוליסת בטוח מיוחדת - פוליסה של ביטוח מותנה - Contingency Insurance. הביטוח המותנה, הוא, אם כן ביטוח ליצואן אשר לא חלה עליו חובה לבטוח את המטען וכאשר הוא לא בטוח שהקונה יוכל לשלם את תמורת הטובין במקרה של נזק כלשהו לטובין כתוצאה מסיכון אשר מכוסה על ידי הפוליסה.

בעיקרון זהה הכיסוי בפוליסת הביטוח המותנה לכיסוי בפוליסה הביטוח הימי הרגילה, אשר מכסה נזק או אבדן. לכן, אם הטובין הגיעו לקונה בשלום וזה מסרב לשלם את תמורת מסיבות כלשהן שאינן קשורות לנזק או אבדן - הפוליסה לא תכסה זאת.

על מנת "להפעיל" את הפוליסה חייבים להתקיים שני תנאים בסיסיים: ראשית, חלה על המוכר חובה לא לגלות את קיום פוליסת הביטוח המותנה לקונה וזאת על מנת להימנע ממצב בו קונה שיידע שהטובין מבוטחים כבר, לא יבטח אותם בעצמו. שנית, בטרם הפעלת הפוליסה, על הקונה לעשות כל מאמץ לגבות מהקונה את תמורת הטובין.